

Stemning muligt kunde gjøre sig gjældende og bidrage til, at man snart affstafte disse Sundhedsvedtægter og snart atter vedtog dem. Nu vil jeg dog spørge, om man ikke med Rette kan og bør antage, at Communalbestyrelserne i Kjøbstæderne og Sogneraadene paa Landet ere saa modne, at de ere langt ude over det Punkt, af en øieblikkelig Stemning at ville forkaste Noget, som er virkelig godt, og derpaa af en øieblikkelig Stemning muligens atter at løbe hen og sige: Jo, nu ville vi maaskee nok have Vedtægterne igjen. Nei, det synes mig, at denne Forestilling vilde indeholde en Mistillid til Communalbestyrelserne og Sogneraadene, som der virkelig ikke er nogen Grund til at nære; tværtimod, jeg er ganske overbevist om, at den Tillid, man viser Sogneraadene og Communalbestyrelserne ved at vedtage disse Ændringer, væsentlig vil bidrage til, at Sundhedsvedtægterne blive bestaaende paa mange Steder, hvor dette ellers ikke vilde blive Tilfældet. Naar det overhovedet maa erkjendes, at Sundhedsvedtægter ere et Gode for Kjøbstæderne, maa det dog ogsaa indrømmes, at man som Følge deraf ligefrem kan antage, at Communalbestyrelserne ogsaa virkelig erkjende dette og ikke ville bortkaste dem som Følge af en øieblikkelig Stemning. Sagen er jo imidlertid den, at hele denne Ordning er fremkommen paa en saa underlig Maade og ikke saaledes, som det ærede Medlem ved Siden af mig udtalte som ønskeligt, nemlig derved, at Communerne deeltog i Ordningens Tilvebringelse. Det er just Ulykken, at Communerne navnlig paa Landet slet ikke have deeltaget derti. De have faaet Sagen som Noget, man har vedtaget i Møder, hvori Delegerede mødte ligeoverfor overordnede Autoriteter. Det er da sandelig ikke saa forunderligt, at disse Bestemmelser for Landet ikke have faaet Betydning, men ligge døde hen, og det er min Overbevisning, at naar Lovens vedtages saaledes, som den foreligger fra Regjeringsens Side, vil dette have til Følge, at man overalt paa Landet vil sige: Nei, det ville vi ikke have Mere af, thi de Bestemmelser, der staae i Vedtægterne, ere saa urimelige, at vi hellere slet ikke ville have nogen. Gaaer man derimod ind paa Ændringsforslagene, saa vil der gives Sogneraadene Leilighed til i Aarens Løb at gjen-

nemgaae og behandle Sagen fuldstændigt og at conferere med Justitsministeriet om, hvorledes de ville have Bestemmelserne omordnede, saa at de blive noget mere praktiske. Thi hvad staaer der i disse Vedtægter? Jeg har her et Exemplar af sige Vedtægter for et heelt Herred, og i deres § 6 staaer der saaledes f. Ex.: „Baaningshuse maae ikke opføres paa lavtliggende eller sum-pige Moser eller for tæt ved Gadekær“. Nu vil jeg dog spørge, hvad en Sundhedscommission skal stille op, naar en Mand kjøber et Stykke Jord, der ligger i Nærheden af et Gadekær eller paa et lavtliggende Sted, og bygger sig et Huus derpaa, og Sundhedscommissionen da siger: Du maa ikke bygge der, thi det er imod Sundhedsvedtægterne! men Manden svarer: Jeg bryder mig ikke om Sundhedsvedtægterne, jeg bygger paa min egen Grund? Hvad kan saa Sundhedscommissionen gjøre? Den kan gaae til Politimesteren, og saa kommer det an paa, hvad Politimesteren finder fornuftigt, om han finder det rigtigst at forhindre Manden i at bygge paa sin egen Jord, eller at lade Manden bygge paa den Grund, han har kjøbt sig. Der er andre Bestemmelser, f. Ex. den, at man skal søge ved ældre Gaarde og alle Huse saa vidt stee kan at faae Gjødningspladsen rømmet ud af Gaarden og saa langt bort fra Baaningsleiligheden som muligt; man skal paasee, at Gaardsrummet jevnligt venses for Creaturgjødning og andre Ureenligheder osv. osv. Nu gad jeg vist, hvad man vilde sige paa Landet, naar Sundhedscommissionen kom og saae efter, om der f. Ex. var godt feiet i Gaarden. Det er ikke længe siden, at vi betragtede det som et stort Gode at tilveibringe Gjødning i Gaarden, idet man lagde Halm paa de Steder i Gaarden, hvor Dvæget kom. Der er andre Bestemmelser, som ville frembringe den skarpeste og uheldigste Collision med Hensyn til selve Sogneraadet. Der er saaledes f. Ex. den Bestemmelse, at Sundhedscommissionen skal føre Tilsyn med Fattig- og Communehuse, med Indsidderboliger, med Krosteder og med Skoler, og skal føre Tilsyn med Forpleiningen af Børn, som ere udsatte hos Pleieforældre, samt med Forpleiningen af syge Tjenestefolk. Jeg gad nu dog vist, om ikke Sundhedscom-